

Szkolny Program Profilaktyki

Rok szkolny 2016/2017

I. Podstawę prawną do prowadzenia działań profilaktycznych w ramach szkolnego programu profilaktyki stanowią:

- Ustawa z dn. 7 września 1991r.o systemie oświaty (Dz. U z 1996r.Nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 4, z dnia 15 stycznia 2009).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.05.2013 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej- art 72
- Konwencja Praw Dziecka- art 3, art 19, art. 33

- Rozporządzenie Rady Ministrów z 22.03.2011 w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz.U. 2011 nr 78, poz. 428)

II. Charakterystyka placówki

Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo w Policach zajmuje się kształceniem i rehabilitacją dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ruchowo. Obecnie placówka skupia młodzież niepełnosprawną z terenu całej Polski zapewniając wszystkim uczniom kompleksową rehabilitację i edukację. Placówka przyjmuje dzieci młodzież na różnych etapach edukacji do następujących typów szkół:

- szkoła podstawowa
- szkoła podstawowa specjalna
- gimnazjum
- gimnazjum specjalne
- liceum ogólnokształcące
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- Specjalne Studium Policealne
- Szkoła Przesposabiająca do Pracy

Model pracy dydaktyczno - wychowawczej opiera się na szeroko pojętej koncepcji traktowania profilaktyki, jako działania w kierunku zarówno chronienia (ograniczania lub eliminowania czynników ryzyka), jak i zapobiegania (wzmacnianie czynników chroniących)

III Główne założenia programu profilaktyki

1. Program profilaktyki dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego. Zawiera treści i zadania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli oraz rodziców. Opiera się i koreluje z programem wychowawczym placówki.
2. Szkolny program profilaktyki oparto na diagnozie najważniejszych problemów wychowawczych zaobserwowanych w placówce w trakcie analizy akt osobowych uczniów, analizy sytuacji wychowawczej, obserwacji, konsultacji, rozmów, wywiadów, ankiet i opinii psychologiczno- pedagogicznych.
3. Ideą programu jest stworzenie dzieciom i młodzieży takich sytuacji wychowawczych, które ograniczają lub niwelują czynniki negatywnie wpływające na ich rozwój lub też przyczyniają się do podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych.
4. Najważniejszymi problemami w ramach działań profilaktycznych jest:
 - przeciwdziałanie wykluczeniu uczniów w środowisku szkolnym
 - wzbogacanie i propagowanie wiedzy dotyczącej bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią
 - przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym
 - praca nad kontrolowaniem trudnych emocji i zachowań
 - przeciwdziałanie zaburzeniom emocjonalno- motywacyjnym
 - budowanie adekwatnego obrazu własnej osoby i wzmacnianie poczucia wartości
 - przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole
 - przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym
 - wzbogacanie i propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia

Program profilaktyki jest ukierunkowany na:

Cel główny:

Ochronę ucznia (wychowanka) przed czynnikami zakłócającymi rozwój, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój oraz na kształtowaniu optymalnych sposobów właściwego postępowania ucznia (wychowanka).

Cele szczegółowe:

- kształtowanie postaw i zachowań ułatwiających dobre funkcjonowanie w społeczeństwie
- stwarzanie wychowankom warunków do pełnego rozwoju własnej osoby, kreowanie postaw prospołecznych, wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za siebie i za innych
- stwarzania wychowankom możliwości wyrównywania braków z zakresu wiedzy szkolnej oraz motywowanie do rozwijania potrzeb poznawczych
- stwarzanie możliwości rehabilitacji usprawniającej ruchowo wychowanka, motywowanie do wzrostu sprawności ruchowej i odporności psychicznej
- dbałość o poczucie bezpieczeństwa w placówce
- dostarczanie informacji na temat zagrożeń i wskazanie możliwości unikania zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi
- propagowanie zdrowego stylu życia
- wspieranie w sytuacjach trudnych i współpraca ze specjalistami w zakresie rozwoju osobistego i fizycznego ucznia
- współpraca z rodzicami
- wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie ze stresem
- budowanie adekwatnego obrazu siebie satysfakcjonujących poczucia wartości uczniów
- budowanie satysfakcjonujących relacji z uczniami opartych o wzajemne poszanowanie i akceptację

Realizacja szkolnego programu profilaktyki oparta jest na zintegrowanych działaniach: kadry pedagogicznej, uczniów, rodziców i środowiska lokalnego.

Zadania w zakresie działań profilaktycznych:1. dla kadry pedagogicznej:

- podnoszenie i poszerzanie wiedzy w zakresie profilaktyki
- rozwój osobisty nauczyciela poprzez samodoskonalenie
- troska o sprawny i prawidłowy obieg informacji w celu szybkich i skutecznych interwencji i oddziaływań wychowawczych
- motywowanie do tworzenia pozytywnych więzi między: szkołą, zespołem rehabilitacyjnym, internatem, domem, środowiskiem lokalnym
- ujednoczenie priorytetów, norm, wymagań, kar i nagród
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych
- rozszerzenie kontaktów ze specjalistami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką

2. dla wychowawców

- budowanie zgranego i zintegrowanego zespołu klasowego i grupy wychowawczej
- wzmacnianie mocnych stron wychowanków i budowanie poczucia wartości
- wspieranie w sytuacjach trudnych i współpraca ze specjalistami w zakresie rozwoju psychicznego i fizycznego ucznia
- współpraca z rodzicami
- wyposażanie uczniów w umiejętności radzenia sobie ze stresem
- budowania zadawalających relacji z uczniami opartych o wzajemne poszanowanie i akceptacji

3. dla środowiska lokalnego

- pomoc w oddziaływaniach profilaktyczno- wychowawczych

4. dla rodziców

- uczenie pozytywnych kontaktów z własnymi dziećmi i radzenie sobie w trudnych sytuacjach wychowawczych i życiowych
 - podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez warsztaty i zebrania tematyczne
 - doradztwo w zakresie korzystania z pomocy specjalistycznych instytucji i organizacji wspierających i działających na rzecz dzieci i rodziny
 - podejmowanie wspólnych działań aktywizowania rodziców do uczestnictwa w różnych imprezach i uroczystościach organizowanych na terenie placówki w celu budowania i utrwalania pozytywnych więzi emocjonalnych z dziećmi

W SZKOLNYM PROGRAMIE PROFILAKTYKI UWZGLĘDNIONO PRIORYTETY MEN NA ROK SZKOLNY 2016/17 :

- 1. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży.**
- 2. Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach**
- 3. Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości.**
- 4. Podniesienie jakości kształcenia zawodowego w szkołach gimnazjalnych poprzez angażowanie pracodawców w proces dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.**

Działania szczegółowe w poszczególnych obszarach problemów profilaktycznych:

1. Obszar - Przeciwdziałanie wykluczeniu uczniów w środowisku szkolnym.

Zadania	Działania	Realizator	Termin
Kształtowanie umiejętności współpracy i integracji rówieśniczej, stwarzanie atmosfery współpracy i akceptacji	- zajęcia integracyjno-adaptacyjne dla klas pierwszych - lekcje wychowawcze, wycieczki, imprezy szkolne - rozwijanie talentów i zainteresowań poprzez zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i konkursach	wychowawcy klas i grup wychowawczych	wrzesień, październik
Wspieranie rozwoju ucznia w związku z podjęciem obowiązku szkolnego	- pomoc w pokonywaniu trudności adaptacyjnych - tworzenie rytuałów - wspólne zdrowe drugie śniadanie - wspólne zorganizowane zabawy ruchowe i przerwy śródlekcyjne	nauczyciele nauczyciele	cały rok cały rok
Kształtowanie postaw. Rozwijanie akceptacji i empatii wobec niepełnosprawności.	- lekcje wychowawcze, warsztaty - poszerzenie wiedzy uczniów o różnych zaburzeniach rozwojowych poprzez prace z bajkami terapeutycznymi i profilaktycznymi.	wychowawcy klas i grup wychowawczych pedagog terapeuta	cały rok

2. Obszar- Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym

Zadania	Działania	Realizator	Termin
1. Profilaktyka uzależnień. Propagowanie informacji na temat zagrożeń związanych z	- prelekcje, pogadanki na lekcjach wychowawczych - gazetki tematyczne - programy profilaktyczne - konkursy	nauczyciele, pedagog, psycholog,	cały rok

uzależnieniem w tym nowych zagrożeń między innymi fonoholizm.	-umieszczenie informacji na stronie internetowej Ośrodka i gazetce szkolnej - współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Policach w zakresie przeciwdziałania używania dopalaczy i innych środków uzależniających	samorząd szkolny psycholog, pedagog szkolny,	cały rok
2. Kształtowanie umiejętności w zakresie unikania zagrożeń związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych, dokonywania właściwych wyborów i odmawiania.	- zajęcia edukacyjno-warsztatowe dotyczące przeciwdziałania uzależnieniu od środków psychoaktywnych. - lekcje wychowawcze - realizacja programów: „ARS- czyli jak dbać o miłość w szkołach ponadgimnazjalnych?” „Znajdź właściwe rozwiązanie” „Nie pal przy mnie, proszę” - „Profilaktyka oczami młodzieży” -turniej profilaktyczny „Prawdy i mity o środkach uzależniających”	psycholog, pedagog szkolny wychowawcy p. E. Kowalczyk M. Paszkowska p. J. Wrzosek p. J. Wrzosek p.D. Jędruch p. E.Kowalczyk pedagog, psycholog, terapeuta	cały rok cały rok I semestr II semestr
3. Poszerzenie wiedzy dotyczącej podejmowania ryzykownych zachowań seksualnych	-realizacja lekcji wychowawczej „Sponsoring” - pogadanki	pedagog pani Ewa Kowalczyk wychowawcy grup wychowawczych	I semestr
4. Nauka bezpiecznego	Lekcje wychowawcze, lekcje	pedagog pani	II

zachowania w świeci	informatyki	Joanna Wrzosek nauczyciele informatyki	semestr
---------------------	-------------	--	---------

3.Obszar – edukacja zdrowotna

Zadania	Działania	Realizator	Termin
1. Propagowanie zdrowego stylu życia. Zdrowe odżywianie.	- realizacja programu edukacyjno-profilaktycznego „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” w klasach pierwszych gimnazjum	E. Kowalczyk J. Wrzosek wychowawcy	II semestr
	- realizacja zadań w ramach programu Szkoła Promująca Zdrowie -lekcje tematyczne dotyczące racjonalnego odżywiania.	p. M. Szypulska wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, rehabilitanci	cały rok
	- realizacja szwajcarsko-polskiego projektu „Zapobieganie nadwadze i otyłości poprzez edukację w zakresie żywienia i aktywności fizycznej”. -pedagogizacja rodziców -realizacja programów na temat zdrowego stylu życia: -Kulinarne ewolucje -Gotuj zdrowo	p. B. Banderowicz wychowawcy klas i grup wychowawczych, nauczyciele pedagodzy	cały rok
Aktywność fizyczna	-lekcje wychowawcze, pogadanki dotyczące zasadności i efektywności ćwiczeń oraz skutków braku rehabilitacji	kierownik kompleksu rehabilitacyjnego, lekarz rehabilitacji, wychowawcy klas i grup wychowawczych	wrzesień
	przeprowadzenie	lekarz A. Jędruch	cały rok

	<p>wśród nauczycieli zajęć dotyczących rodzajów i sposobów ćwiczeń śródlekcyjnych</p> <p>-prowadzenie ćwiczeń śródlekcyjnych</p> <p>- działania informacyjne dla rodziców na temat roli aktywności ruchowej w prawidłowym rozwoju dzieci</p> <p>-rajdy piesze, rowerowe, wędkowanie</p> <p>- sportowe zajęcia pozalekcyjne</p>	<p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego, pedagodzy</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego, pedagog, wychowawcy grup wychowawczych</p>	<p>cały rok</p> <p>wg potrzeb</p> <p>cały rok</p>
--	--	---	---

4. Obszar - niepowodzenia szkolne

<p>1. Analiza przyczyn trudności w nauce</p>	<p>-bieżąca analiza sytuacji dydaktycznej uczniów – (konsultacje z rodzicami, rozmowy z uczniami, kontrakty)</p> <p>-przeciwdziałanie nadmiernej absencji uczniów (przeływ informacji, przestrzeganie zasad postępowania w sytuacjach absencji uczniów).</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog</p>	<p>według potrzeb przez cały rok</p> <p>według potrzeb przez cały rok</p>
<p>2.Przeciwdziałanie słabym wynikom w nauce.</p>	<p>-wzbogacanie metod nauczania w kontekście indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów</p> <p>-motywowanie uczniów do rozwoju poprzez prezentacje osiągnięć i wzmacnianie zachowań pozytywnych</p> <p>-prezentacja w gazetce szkolnej dział „ Nasze sukcesy”,</p> <p>-prezentacja projektów gimnazjalnych</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy</p> <p>wychowawcy klas,</p> <p>samorząd szkolny, opiekun samorządu szkolnego</p> <p>p. A. Sienkiewicz</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>II semestr</p>
<p>3. Wyrównywanie braków edukacyjnych dzieci”.</p>	<p>-zajęcia wyrównawcze</p> <p>-konsultacje przedmiotowe</p> <p>-terapia pedagogiczna</p> <p>-terapia logopedyczna</p>	<p>nauczyciele przedmiotu, pedagog, logopeda, wychowawca</p>	<p>cały rok</p>

5. Obszar – praca nad kontrolowaniem trudnych emocji i zachowań

Zadania	Działania	Realizator	Termin
1. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	-warsztaty tematyczne -rozmowy wspierające -lekcje wychowawcze	nauczyciele, pedagog, terapeuta, psycholog	cały rok
2. Uczenie konstruktywnych sposobów radzenia sobie z napięciem emocjonalnym	-terapia indywidualna -rozmowy wspierające - zajęcia warsztatowe	terapeuta, pedagog, psycholog, wychowawca	cały rok
3. Wspieranie nauczycieli w ich działaniach wychowawczych	-spotkania z nauczycielami i wychowawcami w zakresie doskonalenia umiejętności rozpoznawania destrukcyjnych zjawisk w klasie i reagowania na nie	dyrektor, pedagog, psycholog, terapeuta	cały rok

6. Obszar- profilaktyka agresji i przemocy w szkole

Zadania	Działania	Realizator	Termin
1. Określenie stanu zjawiska agresji i autoagresji	-obserwacje uczniów - wychowawcza diagnoza klasy -tematyczne godziny wychowawcze	nauczyciele, pedagog, psycholog, wychowawcy klas	cały rok
2. Budowanie klimatu szkoły bez przemocy –wzmacnianie	-lekcje wychowawcze -dzień otwarty dla rodziców -„Co robić w sytuacji przemocy?” -poradnik dla	pedagog, terapeuta, psycholog	cały rok

bezpieczeństwa dzieci i młodzieży	<p>uczni</p> <p>-realizacja programu „Chrońmy dzieci”</p> <p>- szkolenie dla nauczycieli dotyczące procedury „Niebieskiej Karty”</p> <p>- udostępnienie skrzynki pomysłów „Chciałabym, aby w ośrodku... (monitorowanie klimatu bezpieczeństwa szkoły)</p>	<p>terapeuta, pedagog, psycholog, nauczyciele wychowawcy</p> <p>pedagog p. J. Wrzosek</p> <p>-p. P. Bajer, samorząd szkolny</p>	<p>cały rok</p> <p>I semestr</p> <p>II semestr</p>
3. Kształowanie świadomości wśród uczniów na temat społecznych i prawnych skutków negatywnych zachowań,	-praca indywidualna z osobą przejawiającą zachowania agresywne	psycholog, pedagog, terapeuta	cały rok
4. Poszanowanie i tolerancja dla drugiego człowieka	-lekcje wychowawcze, pogadanki, rozmowy indywidualne z uczniami,	wszyscy pracownicy	cały rok
5. Wdrażanie do odpowiedzialności : rozwijanie dojrzałej postawy wobec obowiązków, regulaminów i zasad w szkole i grupie wychowawczej	<p>-zapoznanie uczniów z regulaminem, statutem szkoły</p> <p>- stworzenie klasowych kodeksów postępowania w relacjach międzyludzkich</p> <p>-„Moje obowiązki i prawa-ważna sprawa”- propagowanie wiedzy na temat praw i obowiązków</p>	<p>wychowawcy klas i grup wychowawczych</p> <p>Pedagog, wychowawcy klas</p>	<p>wrzesień</p> <p>wrzesień</p> <p>I semestr</p>
6. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego zachowania w kontaktach z obcymi bezpośrednio i przez internet	- lekcje wychowawcze- nauka odmawiania i reagowania w sytuacjach niebezpiecznych, cyberprzemoc	-wychowawcy, pedagog -nauczyciele informatyki	cały rok
7. Propagowanie wiedzy dotyczącej bezpiecznego	-pogadanki w grupach - lekcje	wychowawcy klas, grup wychowawczych,	cały rok

funkcjonowania w życiu codziennym	wychowawcze -konsultacje dla kadry pedagogicznej na temat sposobów bezpiecznego przenoszenia i przemieszczania osób niepełnosprawnych	kierownik kompleksu rehabilitacyjnego wraz z zespołem rehabilitacyjnym	wrzesień
-----------------------------------	--	--	----------

7. Obszar - zaburzenia emocjonalno-motywacyjne i podnoszenie samooceny

Zadania	Działania	Realizator	Termin
1. Uczenie umiejętności analizy własnych uczuć i sposobów ich wyrażania	-realizacja programów wychowawczych klas -terapia indywidualna	-nauczyciele psycholog, terapeuta	cały rok cały rok
2. Rozwijanie samoświadomości i kształtowanie szacunku do siebie i innych	-lekcje tematyczne -rozmowy wspierające -terapia indywidualna	pedagog, terapeuta, psycholog wychowawca	cały rok
3. Uczenie radzenia sobie z konfliktem	-indywidualna terapia psychologiczna -lekcje tematyczne -mediacje	pedagog, psycholog, terapeuta, wychowawcy	cały rok
4. Rozwijanie poczucia własnej wartości i podnoszenie samooceny.	-programy wychowawcze klas -lekcje tematyczne -wsparcie psychologiczne -terapia indywidualna -udział w imprezach szkolnych	wychowawcy, pedagog, psycholog, terapeuta	cały rok
5. Redukowanie napięcia poprzez stwarzanie okazji do relaksu	-udział w różnych formach aktywności -techniki relaksu, przerwy śródlekcyjne	wychowawca, nauczyciele, terapeuta, psycholog, pedagog	cały rok

W realizacji szkolnego programu profilaktyki wykorzystane zostaną:

- programy profilaktyczne:

- Program Szkoła Promująca Zdrowie
- program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”
- program „Zapobieganie nadwadze i otyłości poprzez edukację w zakresie żywienia i aktywności fizycznej”
- program „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”
- Program „Nie pal przy mnie, proszę”
- Program „ Chrońmy dzieci”
- Program „Kulinarne ewolucje”
- Program „Bezpiecznie w ruchu drogowym”
- Program „Gotuj zdrowo”

oraz metody i formy pracy takie jak:

- zajęcia terapeutyczne
- logopedyczne
- rewalidacyjne
- zajęcia wyrównawcze
- terapia psychologiczna
- zajęcia pozalekcyjne (koła zainteresowań, wycieczki, imprezy)
- konsultacje przedmiotowe
- współpraca z rodzicami
- współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką

Każdy wychowawca diagnozuje potrzeby własnej klasy i określa tematykę lekcji wychowawczych oraz zakres i formę oddziaływań własnych. W przypadku zaistnienia problemów wychowawczych na lekcjach, podejmuje próbę zdiagnozowania przyczyn zaistniałej sytuacji, planuje i podejmuje działania zmierzające do jej poprawy, konsultuje się z psychologiem, pedagogiem, w razie potrzeby opracowuje wraz z innymi indywidualny program naprawczy, informuje rodziców o podjętych działaniach. Realizacja programu profilaktycznego wymaga czynnego zaangażowania nas wszystkich i świadomości tego, że postawy i zachowania każdego z nas mają wpływ na funkcjonowanie naszych uczniów i na zmiany w ich zachowaniu.

Opracowała komisja w składzie:

M. Dudczak, B. Banderowicz, M. Keck, E. Kowalczyk, S. Mieszala, M. Paszkowska,
A. Rutana, J. Wrzosek

